

Yrittäjä

2 • 2008

6,50 €

> **YHTEISKUNTA**
Testaa kehitysideoita
kantavuus s. 10

> **MARKKINOINTI
& MYYNTI**
Yritysten ja
muotoilijoiden
yhteistyö s. 32

> **BISNESVIERAAT**
Vain promille
riittää! s. 48

> **YRITTÄJÄT**
Aivotuontia
Venäjältä s. 60

yrittajat.fi

Kaverikiekkoa kaukalossa

Ari Saari s. 66

Aivotuontia Venäjältä

Maahanmuuttoa on monenlaista, mutta terävintä kärkeä edustaa aivotuonti työperäisistä syistä.

Alexander ja Andrew Fingelkurts ovat venäläisiä aivotutkijoita, jotka muuttivat Suomeen työn perässä sekä yritysilmapiirin takia.

Teksti ja kuva Anne Lampinen

Alexander ja Andrew Fingelkurts eivät ole tavallisia maahanmuuttajayrittäjiä, vaan he edustavat aivovientä sanan varsinaisessa merkityksessä. Identtiset kaksoset ovat Venäjän huippuyliopistosta tohtoreiksi valmistuneita aivotutkijoita. Kun opiskelimme, ei meillä ollut mahdollisuutta verrata Moskovan yliopiston opetuksen tasoa. Neuvostoliitto oli silloin suljettu maa, sanovat englantia ja venäjää puhuvat veljekset

– Myöhemmin meille on selvinnyt opetuksemme korkeatasoisuus kansainvälisessäkin mittapuussa.

Veljekset eivät muutenkaan edusta tyypillisiä aivotutkijoita. Ensinnäkin he tekevät kaupallisia aivotutkimussovelluksia tilaustyönä yrityksensä BM-science – Brain & Mind Technologies Research Centren lukuun Espoossa, Pohjois-Tapiolan Business Parkissa.

He ovat 38-vuotiaita nykytanssia, balettia ja **Jorma Uotista** diggaavia nuorekkaita miehiä, jotka ovat juuri oppineet hiihtämään ja maalaamaan. He eivät ole koskaan nauttineet venäläisten rakastamaa kansallisjuomaa vodkaa, vaikka ovatkin hyvin isänmaallisia. He puukeutuvat lähes aina samanlaisiin vaatteisiin. Identtisyystään huolimatta heitä ei sekoita toisiinsa.

Suomessa ei ole yritysbyrokratiaa

Suomessa ei ole laisinkaan yritysbyrokratiaa. Yritys on hyvin yksinkertaista perustaa sekä edullista. Toisin on Venäjällä, toteaa Alexander Fingelkurts.

Venäläiset aivotutkijaveljekset Alexander (vas.) ja Andrew Fingelkurts edustavat nuoren polven tutkijakuntaa, jotka työskentelevät globaalisti asemapaikkanaan Suomi.

– Suomessa viranomaisten kanssa tulee hyvin juttuun, jos tekee, mitä käsketään. Verotuskin on järkevää, kun miettii, että kaikki verot tulevat kansalle takaisin yhteiskunnan palveluina.

Miten Fingelkurtsin veljekset päätyivät Suomeen? Tulimme 1999 ”Organisms, Information and Technology” -seminaariin Suomeen, joka oli ensimmäinen käyntimme maahan. Sen jälkeen pääsimme CIMO:n kautta töihin puoleksitoista vuodeksi Tekniseen korkeakouluun, selvittää Alexander.

– Emme olisi halunneet lähteä Venäjältä, mutta muuta vaihtoehtoa ei ollut ammatillisesti. Venäjällä oli hyvin niukat varat aivotutkimukseen. Meillä oli hyviä työpaikkoja, tosin vain osa-aikaisia, Andrew jatkaa.

– Esimerkiksi opiskelun ohessa ja sen jälkeenkin tutkimme kosmonaattien aivotoimintaa lentojen välissä.

Valmistuttuaan he työskentelivät Presidentin Neuropsykologiakeskuksen konsultteina.

Lyömätön liikeidea

Fingelkurtsin veljekset ovat olleet mukana kehittämässä uudenlaisia menetelmiä tutkia aivoja. Yksin näistä on QEEG. Sen avulla saa huomattavasti paljon enemmän tietoa kuin vanhanaikaisesta EEG:stä. QEEG:n avulla voi selvittää muun muassa aivojen todellisen iän, joka ei ole välttämättä sama kuin fyysinen ikä, kertoo Andrew.

– Myös älykkyydosamäärä selviää, sekä luonteenpiirteet ja se, soveltuuko ihminen ammattiinsa. Stressitila, alkoholin käyttö ja kasvaimet ovat havaittavissa. Alzheimerin ja dementian alttiuden näkee seitsemän vuotta ennen sairauden puhkeamista. Myös yli 50-vuotiaiden aivojen vanhenemisen tahdin pystyy ennustamaan.

QEEG:tä voi soveltaa mainiosti täysin kaupallisiin tarkoituksiin, kuten uusien tuotteiden lanseerauksessa sekä brändiä ja imagoa luotaessa.

Kun ihmisiltä kysytään markkinatutkimuksissa, osaisiko hän kyseistä tuotetta, hän ei tiedä välttämättä oi-

keasti ostaako vai eikö osta, pitääkö hän tuotteesta vai ei, yksinkertaistaa Alexander.

– Ihmisen mieli saattaa valehdella jopa itselleen, mutta aivot eivät koskaan. Miksi emme kysyisi asiaa aivoilta, jolloin saamme varman vastauksen.

Kaupallisten sovellutusten aivotutkimuksia tutkijat myyvät yrityksille Neuromarketing -nimellä. Heidän yrityksensä kasvuodotus on nimenomaan rakennettu aivotutkimuksen käytännönläheisten ja kaupallisten sovellusten varaan. Tällä hetkellä yritys työllistää veljesten lisäksi portugalilaisen it-vastaavan **Carlos Nevesin**.

Ammatinvallinnan helppous

Jo hyvin varhain älykkäät veljekset tulivat siihen tulokseen, että kaikki ihmisen toiminta selittyy aivojen toiminnalla yhdistettynä psykologiaan. He tarkkailivat ikäisiään lapsia, ja pohtivat miksi samassa tilanteessa olevat lapset reagoivat eri tavalla. He halusivat saada lisää tietoja. Silloin syntyi ajatus ryhtyä aivotutkijoiksi. Päätös on pitänyt, eikä ole kaduttanut kumpaakaan.

Vaikka veljekset ovat olleet samoissa työpaikoissa, harrastavat samoja asioita ja heillä on yhteiset ystävät, on heissä kuitenkin erojakin. Nimittäin Andrew Fingelkurtsiin on iskenyt salama.

Sinä hetkenä, kun veljeeni iski salama, meillä oli yli kymmenen kilometriä väliä, eikä meillä ollut mitään kommunikointivälinettä kuten puhelinta, kertoo Alexander.

– Minulle tuli erittäin levoton olo. Päähäni tuli ikään kuin filmi, jossa veljeeni iski salama. Kotiuduttuaan veljeni kysyi, ettet ikinä arvaa mitä minulle on käynyt. Sain tietävänäni ja kertomukseni täsmäsivät täysin hänen kokemustensa kanssa.

Kertomuksellaan Alexander haluaa osoittaa, että aivojen toiminnasta ei tiedetä kuin osa, vielä on paljon tutkittavaa. Aivotutkijaveljekset vinkkaavat myös lukijoille, että Mozartin musiikki on kaiken ikäisille aivoille hyvin stimuloivaa, toimii jopa syntymättömällä lapsella. ■

Lääkkeiden tehotutkimusta

Vuonna 2002 perustettu osakeyhtiö BM-science tekee myös lääkefirmoille tutkimuksia neurologisten lääkkeiden tehosta sekä kaupallistaa diagnostiikkamenetelmiä.

– Olemme mukana kansainvälisissä tutkimusryhmissä niin Suomessa kuin ulkomaillakin, ja teemme tutkimuksia yliopistojen ja sairaaloiden kanssa yhteistyössä, summaa **Alexander Fingelkurts**.

Hän huomauttaa, että aivotutkijat ovat maailman laa-

juisesti suhteellisen pieni ammattikunta, jonka jäsenet tuntevat toinen toisensa.

– Olemme kuin perhe, joka puhuu samaa kieltä, tiivistää Alexander Fingelkurts.

Ahkerasti tieteellisiä artikkeleita kirjoittavat veljekset saavat arvokasta palautetta kollegoiltaan. Heidän artikkeleitaan on julkaistu muun muassa Clinical Neurophysiologyssä, Human Brain Mappingissä, Neuroimagingissä sekä lukuisissa muissa alan lehdissä. ■